

بایسته های اصول فقه (جلد ۵)

شرح اصول فقه مظفر با تطبیق آراء شهید صدر (رضوان الله علیهما)

مؤلف:

محمد علی معیر محمدی

پژوهشگر و مدرس دانشگاه

سرشناسه	معیر محمدی، محمدعلی ۱۳۶۸
عنوان و نام پدیدآور	بایسته‌های اصول فقه: شرح اصول فقه مظفر با تطبیق آراء شهید صدر/ محمدعلی معیر محمدی
مشخصات نشر	تهران: کتاب آوا، ۱۳۹۶
شابک	جلد ۱: ۳۵۳-۰-۳۴۶-۶۰۰-۹۷۸ ج ۵: ۳۸۵-۱-۳۴۶-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی	فیا
یادداشت	کتابنامه
موضوع	مظهر، محمدرضا، ۱۹۰۴-۱۹۶۴ م. اصول الفقه - نقد و تفسیر
موضوع	صدر، محمدباقر، ۱۹۳۱ - ۱۹۷۹ م. دروس فی علم الاصول - نقد و تفسیر
موضوع	اصول فقه
موضوع	Islamic law- Interpretation and construction
رده‌بندی کنگره	۲۳۶/۲۶۳/۱۵۵ BP
رده‌بندی دیویی	۷۲۳
شماره کتابشناسی ملی	۷۲/۱۴۰

بایسته‌های اصول فقه (جلد ۵)

انتشارات کتاب آوا

مؤلف:	محمدعلی معیر محمدی
ناشر:	کتاب آوا
نوبت چاپ:	اول - پاییز ۱۳۹۶
شمارگان:	۱۰۰۰ نسخه
قیمت:	۱۱۰۰۰۰ ریال
شابک:	۳۸۵-۱-۳۴۶-۶۰۰-۹۷۸

نشانی دفتر مرکزی: انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، بن بست حقیقت، پلاک ۴، واحد ۴
شماره‌های تماس: ۶۶۹۷۴۶۴۵ | ۶۶۹۷۴۱۳۰ | ۶۶۴۰۷۹۹۳ | دورنگار: ۶۶۴۶۱۱۵۸

www.avabook.com avabook_kazemi@yahoo.com

فروشگاه کتاب آوا: اسلام‌شهر، خیابان صیاد شیرازی، روبروی دانشگاه آزاد اسلامی، جنب دادگستری
تلفن: ۵۶۳۵۴۶۵۱

هرگونه تکثیر این اثر از طریق ارسال یا بارگذاری فایل الکترونیکی، یا چاپ و نشر کاغذی آن بدون مجوز ناشر، به هر شکل، اعم از فایل، سی‌دی، افست، ریسوگراف فتوکپی، زیراکس یا وسایل مشابه، به صورت متن کامل یا صفحاتی از آن، تحت هر نام اعم از کتاب، راهنما، جزوه، یا وسیله کمک آموزشی، در فضای واقعی یا مجازی، و همچنین توزیع، فروش، عرضه یا ارسال اثری که بدون مجوز ناشر تولید شده، موجب پیگرد قانونی است.

فهرست مطالب

بخش اول: مقدمات اصول عملیه	۱۵
فصل اول: کلیات و تعریف اصول عملیه	۱۷
تعریف اصول عملیه:	۱۹
اصول عملیه در مباحث حقوقی:	۱۹
معنای اصول عملیه:	۱۹
فصل دوم: مراتب کشف حکم شرعی	۲۱
نتیجه بحث تا اینجا: تقدم امارات به اصول عملیه	۲۲
تذکر: ابواب فقهی	۲۲
فصل سوم: ضرورت استناد به اصول عملیه	۲۳
استقاده از اصول عملیه در حقوق و قوانین	۲۳
نتیجه‌ی مقدمه:	۲۴
ادله اجتهادی و ادله فقهاتی	۲۴
فصل چهارم: تقسیم‌بندی و مجاری اصول عملیه	۲۵
مجاری اصول عملیه (اصول عملیه در چه مواقعی جاری می‌شوند؟)	۲۵
چند نکته	۲۷
تقسیم اصول عملیه	۲۷
تعارض بین اصل محرز و غیر محرز	۲۸
تعارض اصول و امارات	۲۸

۲۹	بخش دوم: اصل استصحاب.....
۳۰	چند مثال برای استصحاب:
۳۳	فصل اول: ارکان و مقومات اساسی استصحاب به دست می‌آید.....
۳۴	مقومات استصحاب (شرایط استصحاب).....
۳۹	فصل دوم: ماهیت و اقسام استصحاب.....
۳۹	بخش اول: ماهیت استصحاب.....
۴۰	اصل محرز و غیر محرز.....
۴۰	بخش دوم: اقسام استصحاب.....
۴۰	۱- استصحاب وجودی:
۴۱	۲- استصحاب عدمی:
۴۱	استصحاب عدم رلی:
۴۲	۱- استصحاب حکمی:
۴۲	۲- استصحاب موضوعی:
۴۳	استصحاب حکم وضعی:
۴۳	تقسیم استصحاب به اعتبار دلیل یقین ساز:
۴۴	۱- استصحاب حکم شرع:
۴۴	۲- استصحاب حکم عقلی:
۴۵	استصحاب به اعتبار شک لاحق (به دو قسم کلی تقسیم می‌شود):
۴۵	۱- شک در مقتضی:
۴۵	۲- شک در رافع: (استصحاب شک در رافع با رافعیّت متفاوت است)
۴۶	شک در رافع خود به دو قسم تقسیم می‌شود:
۴۷	فصل سوم: نظرات اصولیین در استصحاب در شک مقتضی.....
۴۹	فصل چهارم: دلایل حجیت استصحاب.....
۴۹	۱- عقل:
۵۰	اشکالات شیخ انصاری به نظریه‌ی شیخ بهایی (رضوان الله علیهما):
۵۱	۲- بنای عقلاء:
۵۲	۳- اجماع:

۵۳	۴- سنت :
۵۳	روایت اول: صحیحہ اول زراره:
۵۴	روایت دوم: صحیحہ دوم زراره:
۵۵	روایت سوم: روایت محمد بن مسلم
۵۶	روایت چهارم: مکاتبه علی بن محمد قاسانی
۵۷	فصل پنجم: تنبیہات استصحاب
۵۷	۱- استصحاب جزئی :
۵۷	۲- استصحاب کلی :
۵۸	۱- استصحاب کلی نوعی :
۵۸	۲- استصحاب کلی قسمی :
۵۹	۳- استصحاب کلی قسم دوم :
۵۹	۱- تردید در بقای کلی به این دلیل باشد
	۲- تردید در بقای کلی به دلیل این احتمال باشد که فرد دیگری همزمان با از بین رفتن
۵۹	فرد متیقن جایگزینش شده باشد
	۳- تردید در بقای کلی به دلیل آن است که احتمالاً دارد فرد متیقن تبدیل به فرد دیگری
۶۰	شده باشد
۶۱	فصل ششم: اصل مثبت
۶۲	اصل عدم حدوث حادث (قاعده‌ی جاری نبودن ایجاد حادثه‌ی جدید)
۶۲	تعریف اصل عدم حدوث حادث :
۶۲	فرض اول :
۶۳	فرض دوم :
۶۳	فرض سوم :
۶۴	فرض چهارم :
۶۵	بخش سوم: اصل برائت
۶۷	فصل اول: کلیات
۶۷	مثال اصل برائت در حقوق موضوعه :
۶۸	اصالة البرائة اصل عملی یا قاعده فقهی

برائت عقلی و شرعی:	۶۸
تقسیمات شبهه:	۶۹
شبهه‌ی وجوبیه:	۶۹
هر کدام از این دو شبهه بر دو قسم تقسیم می‌شوند:	۶۹
۱- شبهه‌ی حکمیه وجوبیه:	۶۹
۲- شبهه‌ی حکمیه تحریمیه:	۶۹
۳- شبهه موضوعیه وجوبیه:	۷۰
۴- شبهه‌ی موضوعیه تحریمیه:	۷۰
فصل دوم: مجرای اصل برائت:	۷۱
شبهه نخرم:	۷۱
شبهه وجوبی:	۷۱
تذکر: شرط اجرای اصل برائت:	۷۲
حسن احتیاط:	۷۲
فصل سوم: ادله اثبات حجیت برائت:	۷۳
۱- کتاب:	۷۳
۱. سوره مبارکه اسراء آیه‌ی شریفه ۱۵:	۷۳
استدلال به آیه:	۷۳
اشکال به استدلال آیه:	۷۳
۲. آیه دوم: سوره‌ی مبارکه طلاق آیه‌ی شریفه ۷:	۷۴
استدلال به آیه:	۷۴
اشکال بر استدلال آیه:	۷۴
۳. آیه‌ی سوم: سوره‌ی مبارکه انفال آیه‌ی شریفه ۴۳:	۷۵
استدلال (مرحوم صاحب فصول):	۷۵
اشکال بر استدلال آیه:	۷۵
۲- سنت:	۷۶
۱. حدیث رفع:	۷۶
استدلال به حدیث رفع:	۷۶

۷۶	اشکال به استدلال حدیث:
۷۷	منظور از «ما» در حدیث
۷۸	۲. حدیث حَجَب
۷۸	۳. حدیث اطلاق
۷۹	۴. حدیث جِل
۷۹	استدلال به این حدیث :
۸۰	نتیجه بحث :
۸۰	۳- عقل :
۸۱	نظر مرحوم شهید صدر (سوان الله علیه) در برائت:
۸۱	۴- اجماع :
۸۳	فصل چهارم: اصل برائت (کاربرد آن در حقوق موضوعه)
۸۳	معانی اصل برائت در حقوق موضوعه:
۸۴	۱- اصل برائت به معنای بریء بودن از تکلیف (هئای اصولی):
۸۵	۲- اصل برائت به معنای برائت از اتهام و جرم ارتكابی
۸۵	۳- اصل برائت به معنای بریء بودن در امور حقوقی
۸۷	بخش چهارم: اصل احتیاط
۸۹	فصل اول: معنای احتیاط یا اشتغال
۹۱	تعریف علم اجمالی
۹۱	تذکر: لزوم وجود علم اجمالی در احتیاط
۹۱	نکته: لزوم موافقت قطعی و عدم مخالفت قطعی یا احتمالی با تکلیف
۹۲	تفاوت احتیاط فقهی و اصولی
۹۲	احتیاط در فقه:
۹۲	احتیاط در اصول فقه:
۹۲	مجاری احتیاط:
۹۲	۱- متباینان
۹۳	۲- اقل و اکثر
۹۳	دوران امر بین متباینان:

- ۹۳..... شبهه‌ی محصوره :.....
- ۹۳..... شبهه‌ی غیر محصوره :.....
- ۹۳..... ادله جاری شدن احتیاط در شبهات محصوره :.....
- ۹۴..... ادله نقلی و عقلی در باب احتیاط در شبهات محصوره :.....
- ۹۴..... ۱- دلیل اول :.....
- ۹۴..... ۲- دلیل دوم :.....
- ۹۴..... استدلال مرحوم آخوند(رضوان الله علیه) :.....
- ۹۵..... خلاصه‌ی بحث مرحوم آخوند :.....
- ۹۵..... جریان احتیاط در شبهات محصوره مقرون به علم اجمالی :.....
- ۹۶..... شبهات غیر محصوره :.....
- ۹۶..... ۱. اجماع :.....
- ۹۶..... ۲. قاعده لاجرح :.....
- ۹۷..... ۳. عدم مبطلی بودن علم اطراف موزوع به علم اجمالی :.....
- ۹۷..... شرایط اجراء اصل احتیاط :.....
- ۹۸..... دلائل نقلی بر اینکه در شبهات غیر محصوره احتیاط جاری نمی‌شود :.....
- ۹۸..... ادله نقلی بر عدم جاری شدن احتیاط در شبهات غیر محصوره :.....
- ۹۸..... ۱. حدیث ابی‌جارود :.....
- ۹۸..... ۲. روایت: أخوک دینک فاحتط لدینک بما شئت :.....
- ۹۹..... فصل دوم: اقل و اکثر استقلالی و اقل و اکثر ارتباطی :.....
- ۹۹..... اقل و اکثر استقلالی :.....
- ۱۰۰..... حکم اقل و اکثر استقلالی :.....
- ۱۰۰..... اقل و اکثر ارتباطی :.....
- ۱۰۱..... حکم اقل و اکثر ارتباطی :.....
- ۱۰۱..... شبهه دوران بین اقل و اکثر یا تحریمی است و یا وجوبی :.....
- ۱۰۱..... شبهه وجوبی و حکم آن :.....
- ۱۰۲..... شبهه تحریمی و حکم آن :.....
- ۱۰۲..... تفاوت دوران امر در اقل و اکثر استقلالی و اقل و اکثر ارتباطی :.....

نظر شهید صدر (رضوان الله علیه) در محصل شرعی بین اقل و اکثر.....	۱۰۲
نظر شهید صدر (رضوان الله علیه) در اصل احتیاط.....	۱۰۴
بخش پنجم: اصل تخییر.....	۱۰۷
فصل اول: معنای اصل تخییر.....	۱۰۹
مقدمه و یاد آوری.....	۱۰۹
تفاوت اصل تخییر با واجب تخییری.....	۱۱۰
تخییر در حقوق موضوعه.....	۱۱۰
تزامم و اصل تخییر.....	۱۱۱
فصل دوم: دوران امر بین محذورین.....	۱۱۳
۱- عدم اجرای اصل تخییر و لزوم اجرای برائت شرعی و عقلی.....	۱۱۳
نتیجه‌ی بحث.....	۱۱۳
۲- عدم اجرای اصل تخییر و اتخاذ جانب حرمت (ترجیح جانب حرمت).....	۱۱۴
ادله قائلین به اجراء اصل تخییر.....	۱۱۴
استدلال به روایت.....	۱۱۴
۳- نظر سوم اجرای قاعده‌ی تخییر شرعی است.....	۱۱۵
۴- نظر چهارم اجرای قاعده‌ی تخییر عقلی است بدون آنکه عاً حکمی وجود داشته باشد.....	۱۱۵
نتیجه‌ی بحث.....	۱۱۶
اشکال مرحوم صاحب فصول براین قول و دلیل شیخ انصاری (رضوان الله علیهما).....	۱۱۶
نتیجه‌ی بحث.....	۱۱۶
۵- نظر پنجم اجرای قاعده‌ی تخییر عقلی و برائت شرعی با هم است (محقق خراسانی).....	۱۱۷
اشکالات وارد شده از سوی مرحوم آخوند (رضوان الله علیه) به نظرات قبلی.....	۱۱۷
جواب مرحوم آخوند خراسانی (رضوان الله علیه).....	۱۱۷
خلاصه اقوال مختلف در دوران امر بین محذورین.....	۱۱۸
دوران بین محذورین از دیدگاه شهید صدر (رضوان الله علیه).....	۱۱۹
اشکال مرحوم عراقی (رضوان الله علیه) بر برائت عقلی.....	۱۲۰
اشکال مرحوم عراقی (رضوان الله علیه) بر برائت شرعی.....	۱۲۰

۱۲۰	اشکال مرحوم نایینی (رضوان الله علیه) بر برائت شرعی:
۱۲۱	اشکال سوم: اشکال ثبوتی نسبت به شمول ادله برائت :
۱۲۳	بخش ششم: اجتهاد و تقلید
۱۲۴	محصول علم اصول فقه
۱۲۴	تعریف اجتهاد:
۱۲۵	مقدمات اجتهاد:
۱۲۵	اقسام اجتهاد:
۱۲۵	راه های ثبوت اجتهاد:
۱۲۶	مجتهد و مقلد:
۱۲۷	سوالات مهم تا انتهای بخش ششم
۱۳۱	فهرست منابع